

Duitse *Beaufragte* voor de mijnen. De eenheidsvakbond won door dat alles terrein en zijn positie werd aanzienlijk sterker toen de communist die de bond had opgericht, W. van Exter, zich er uit terugtrok, waarna men niet langer van communistische invloed in het bestuur kon spreken. Gevolg van dit alles was dat de directies de neiging gingen vertonen, de 'oude' vakbonden die in het Voorlopig Orgaan van Samenwerking waren vertegenwoordigd, te laten vallen. Dohmen nam hier aanstoot aan en liet een artikel plaatsen in het *Limburgs Dagblad* waarin hij uiting gaf aan zijn misnoegen wegens de gang van zaken in het Voorlopig Orgaan – gevolg was dat Groothoff prompt het voorzitterschap neerlegde.

Enige weken vóór die breuk (deze deed zich op 18 januari voor), had de regering ingegrepen. De mijnen hadden haar om een krediet gevraagd – ze had zich bereid verklaard, dat krediet te verstrekken maar had behoefte aan toezicht op de besteding. Met opdracht dat toezicht uit te oefenen benoemde zij op voorstel van Albarda, geheel buiten het Militair Gezag om, de oud-president-directeur van de Staatsmijnen, mr. dr. W. F. J. Frowein, tot 'regeringscommissaris', aangezien deze aldus Albarda, 'in Limburg het algemeen vertrouwen heeft'.¹ Het zag er naar uit alsof Frowein alles te zeggen zou krijgen. Dat wekte groot verzet bij de arbeiders bij wie hij in het geheugen was blijven hangen als een 'harde' werkgever, alsook bij de 'oude' vakbonden die in Froweins benoeming niet waren gekend. Alle 'oude' vakbonden protesteerden binnenskamers en bovendien, maar dat laatste met uitzondering van de twee protestants-christelijke bonden, in het publiek.² 'Weet men', zo heette het in het publieke protest, 'in Londen en Brussel dan zo weinig van de gisting onder de mijnwerkersbevolking dat men denkt over de mijnwerkers en beambten zonder hen te kunnen beslissen?' Majoor Nicolas waarschuwde Albarda, de voor Froweins benoeming verantwoordelijke minister. 'Inderdaad', zo schreef de militaire commissaris van de Mijnstreek,

'bestaat er zeer grote onrust onder mijnwerkerskringen omtrent het beleid van de mijndirecties . . . Ofschoon de publieke opinie veelal de directies over één kam scheert, hoort men toch vrij algemeen klachten tegen een drietal personen. Ik vraag me af of het landsbelang niet medebrengt dat deze heren verzocht worden, zich verder van de leiding der mijnen te onthouden.

. . . Het punt dat alle gemoederen hier in beweging houdt, is dat een zuivering is doorgevoerd in de lagere rangen, maar dat deze zich niet heeft uitgestrekt tot de directies. De arbeiders . . . kunnen ook geen vertrouwen meer stellen in

¹ Ministerraad: Notulen 27 dec. 1944. ² Tekst in (Nederl. Katholieke Mijnwerkersbond) P. J. Kaanen: *Verslag 1940-1946*, p. 295-96.